

HDK-VALAND - HÖGSKOLAN FÖR KONST OCH DESIGN

LLSL45 Slöjd för lärare åk 7-9, ingår i lärarlyftet, 45 högskolepoäng
Sloyd for teachers year 7-9, within teachers upgrade, 45 credits
Grundnivå / First Cycle

Litteraturlista för LLSL45, gällande från och med höstterminen 2022

Litteraturlistan är fastställd av HDK-Valand - Högskolan för konst och design 2022-06-17 att gälla från och med 2022-08-29.

Se bilaga.

HDK-VALAND - HÖGSKOLAN FÖR KONST OCH DESIGN

LLSL45 Slöjd för lärare åk 7-9, ingår i lärarlyftet, 45 högskolepoäng

Sloyd for teachers year 7-9, within teachers upgrade, 45 credits

Grundnivå / First Cycle

Litteraturlista för LLSL45, gällande från och med höstterminen 2021

Litteraturlistan är fastställd av HDK - Högskolan för design och konsthantverk 2021-08-26 att gälla från och med 2021-08-31.

Se bilaga.

HDK-VALAND – HÖGSKOLAN FÖR KONST OCH DESIGN

LLSL45, Slöjd för lärare åk. 7-9, ingår i lärarlyftet, 45 högskolepoäng Grundnivå / First Cycle

Obligatorisk litteratur (alla inriktningar)

Andersson, J. & Johansson, M. (2017) Händig, skicklig och konstfärdig slöjdkunnande i interaktion. s. 26-46. *Forskning om undervisning och lärande, ForskUL*, 5(1),

Andersson, J., Brøns-Pedersen, L. & Illum, B. (2016). Kommunikation och lärande i slöjdverkstaden. s.80-98. *Techne serien A*, 23(2),

Andersson, J. (2019). Instruktion av hantverkstekniker i slöjden : Fiktiv och konkret handling som kommunikativ resurs. *FormAkademisk - forskningstidskrift for design og designdidaktikk*, 12(1).
<https://doi.org/10.7577/formakademisk.2761>

Björklund, L. (2008) *Från novis till expert: förtrogenhetskunskap i kognitivt och didaktisk belysning*. s.23-42 (Nationella forskarskolan i naturvetenskapernas och teknikens didaktik). Norrköping: Linköpings Universitet, Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier.

Csikszentmihalyi, M. (2005). *Flow – den optimala upplevelsens psykologi*. s.96-103
Stockholm, Natur och Kultur.

Erkstam, S. & Olson, A. (2018). *Den könssegregerade slöjden*.
Tillgänglig: <http://slojdlararportalen.se/den-konssegregerade-slojden/>

Frithiof, E. (2012). Särskolan i ljuset av FN-konventionen om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I T. Barow & D. Östlund (red.). *Bildning för alla!: En pedagogisk utmaning*. Kristianstad: Kristianstad University Press. Ss. 135-144.

Frohagen, J. (2016). *Såga rakt och tillverka uttryck. En studie av hantverksskunnandet i slöjdämnet* Lic. (s. 8–15). Stockholm: Stockholms universitet

Gyllerfelt, E. (2021). ”Då kallar man den rätsida” – ämnesspecifika begrepp med nyanlända elever i slöjdundervisning. *Forskning om undervisning och lärande* 9(2), (s. 30–49).

Hattie, John (2012). *Synligt lärande för lärare*. Stockholm: Natur&Kultur

Hasselskog, P. (2010). *Slöjdlärares förhållningsätt i undervisningen*. Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.

Hofverberg, H., & Westerlund, S. (2021). Hållbarhet i slöjddämnet: Innehåll och undervisningstraditioner. *Techne serien – Forskning i slöjdpedagogik och slöjdvetenskap*, 28(1), 16–32.
<https://journals.oslomet.no/index.php/techneA/article/view/4023>

Hjärne, E & Säljö, R. (2013) *Att platsa i en skola för alla: elevhälsa och förhandling om normalitet i skolan*. Kapitel 1&2. Lund: Studentlitteratur.

Martin, A. (2018) Skissprocessen – en del av lärandet. Häggström, M. & Örtegren, H (Red.), *Visuell kunskap för multimodalt lärande*. s. 184-193. Lund: Studentlitteratur.

Johansson, M. (2014). Västliga vindar – Lärarutbildning i Göteborg för skolans slöjddämne. I antologin T. Karlsson Häikiö, M. Lindgren & M. Johansson (Red.), *Konstarter och lärande* (Serien Art Monitor), s. 35–47. Göteborg: Göteborgs universitet, Konstnärliga fakulteten.

Johansson, M. (2002). *Slöjdpraktik i skolan – hand, tanke, kommunikation och andra medierande redskap* s.20-39 (Göteborg Studies in Educational Science, 183). Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis

Johansson, M & Illum, B. (2009). *Vad är tillräckligt mjukt?* Kulturell socialisering och lärande i skolans slöjdpraktik. s. 69-82. FORMakademisk, 2(1)

Nilholm, C. (2006) Inkludering av elever ”i behov av särskilt stöd” – Vad betyder det och vad vet vi? *Forskning i Fokus* nr 28. Myndigheten för skolutveckling 2006.
Tillgänglig www.skolutveckling.se ISSN 1651 – 3460.

Nilholm, C. (2019). *En inkluderande skola. Möjligheter, hinder och dilemman*. kapitel 2. Lund: Studentlitteratur.

Persson, H. (2008). Metallslöjd – en historia för sig. I K. Borg & L. Lindström (Red.), *Slöjda för livet: Om pedagogisk slöjd* (s. 74–85). Stockholm: Lärarförbundets förlag.

Sigurdson, E. & Westerlund, S. (2018). Slöjddämnets historia i skolan – isärhållande och kön. I E. Skåreus. *Estetiska ämnen och genus*. (s. 83–104). Malmö: Gleerups.

Sjöqvist, A. (2022). Slöjdundervisning i grundsärskolan : En didaktisk studie om förutsättningar för Bildning (PhD dissertation, Karlstads universitet). Retrieved from <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-89705>

Skolverket (2020). *Bedömningsstöd i slöjd (åk.6&9)*. Tillgänglig
<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/bedomning-i-grundskolan/bedomningsstod-i-amnen-i-grundskolan/bedomningsstod-slojd-grundskolan>

Skolverket. (2015). *Slöjd i grundskolan. En nationell ämnesutvärdering i årskurs 6 och 9*. Rapport 425. Stockholm: Fritzes Tillgänglig <https://www.skolverket.se/publikationer?id=3499>

Skolverket. (2015). *Slöjdens estetiska och kulturella uttryck - inspiration för slöjdundervisning*. Tillgänglig <https://www.skolverket.se/publikationer?id=3731>

Skolverket. (2021). Att planera, bedöma och ge återkoppling. Stockholm. Tillgänglig: <https://www.skolverket.se/publikationer?id=7824>

Skolverket. (2022). Lgr22 *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmen*. Tillgänglig <https://www.skolverket.se/publikationer?id=9718>

Skolverket. (2022). Kommentarmaterial till kursplanen i slöjd för grundskolan. Tillgänglig <https://www.skolverket.se/publikationer?id=9804>

Skolverket. (2018) Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Betyg och betygssättning. Stockholm.

Skolverket. (2022). Lgrsär22 *Läroplan för grundsärskolan* Stockholm: Fritzes Tillgänglig <https://www.skolverket.se/publikationsserier/styrdokument/2022/laroplan-for-grundsarskolan---lgrsar22>

Skolverket. (2022). *Komentarmaterial till grundsärskolans kursplaner*. Tillgänglig <https://www.skolverket.se/publikationer?id=9828>

Skolverket.(2017) *Få syn på digitaliseringen på grundskolenivå*. Tillgänglig <https://www.skolverket.se/publikationer?id=3783>

Westerlund, S. (2020). Om slöjdämnet och sociala aspekter av hållbarhet. *Nordic Studies in Education*, 40(2), 188–205. <https://doi.org/10.23865/nse.v40.2233>

Ytterligare litteratur kan tillkomma. Målsättningen är att tillkommande litteratur i största utsträckning tillhandahålls elektroniskt via Göteborgs Universitets lärplattform CANVAS.

Obligatorisk litteratur för inriktningen TRÄ / METALL

Arvidsson, H & Johansson, S. (2002). *Säker arbetsmiljö i trä- och metallslöjd*. Solna: Ekelunds förlag.

Linköpings universitet (1992). *Arbete i trä – material, verktyg, tekniker*. Institutionen för slöjd, Linköpings universitet. (Distribueras via Canvas)

Linköpings universitet (1992). *Arbete i metall – verktyg, tekniker*. Institutionen för slöjd, Linköpings universitet. (Distribueras via Canvas)

Ni ges också tillgång till sajten www.slöjd.nu Sajten slöjddlexikon och de instruktionsfilmer som finns där betraktar vi som ett läromedel jämställt med övrig kurslitteratur. Mer information kommer vid kursstarten.

Obligatorisk litteratur för inriktningen TEXTIL

Arvidsson, H., Johansson, S. & Persson, E. (2002). *Säker arbetsmiljö i textilslöjd*. Solna: Ekelunds förlag

Reis, B. (2003). *Textil materiallära – allmän del*. Borås: PROTEKO läromedel AB (kan köpas hos oss på lärarutbildningen under kursstiden)

Ni ges också tillgång till sajten www.slöjd.nu Sajten slöjddlexikon och de instruktionsfilmer som finns där betraktar vi som ett läromedel jämställt med övrig kurslitteratur. Mer information kommer vid kursstarten.

Referenslitteratur (alla inriktningar)

Kylén, G. (2012). *Helhetssyn på människan: Begåvning och begåvningshandikapp*. Stockholm: Stiftelsen ALA

Riksrevisionen (2019). *Grundsärskolans kunskapsuppdrag: Styrning, stöd och uppföljning*. RIR 2019:13

Specialpedagogiska skolmyndigheten (2014). *AKK i lärandet - för allas rätt att kommunicera: Skrift om alternativ och kompletterande kommunikation (AKK)*. Malmö: Specialpedagogiska skolmyndigheten

Alexandersson, U. (2009). *Stödjande rum: Om elever i en inkluderande verksamhet*. Göteborg: Specialpedagogiska skolmyndigheten

Arnqvist Engström, F. (2014). *Gerillaslöjd*. Hemslöjdens förlag

Carlgren, I. (2015). *Kunskapskulturer och undervisningspraktiker*. Göteborg: Diadalos.

Illum, B. (2004). *Det manuelle håndverksmæssige og læring – processen dialog*. (Ph.d.- afhandling). Köpenhamn: Danmarks pedagogiska universitet (aktuella delar distribueras elektroniskt)

Sigurdsson, E. (2014). *Det sitter i väggarna. En studie av trä-och metallslöjdsalens materialitet, maskulinitet och förkroppsligande*. Umeå: Umeå universitet, Institutionen för estetiska ämnen.

Westerlund, S. (2015). *Lust och olust. Elevers erfarenheter i textilslöjd*. Umeå: Umeå universitet, Institutionen för estetiska ämnen.

Stukát, S. (2011) *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Studentlitteratur.

Referenslitteratur för inriktningen TRÄ/METALL

- *Dahlgren, Wistrand & Wiström. (2004). *Nordiska träd och träslag*. Stockholm: Byggförlaget.
- *Pettersson, L. (red)(2011). *Slöjden börjar i skogen – konsten att läsa ett träd*. Hemslöjdens förlag.
- *Mattson, A. & Nilsson, S. (1999). *Trä och metall – material, verktyg och metoder*. Trelleborg: Natur och kultur/LTs förlag.
- *Scott, E. (2003). *Stora snickarboken*. Västerås: ICA-bokförlag

Referenslitteratur för inriktningen inriktningen TEXTIL

- *Bardwell, S. (2012). *Sy dina egna kläder – En komplett handbok med tekniker, material och inspiration*. Stockholm: Bonnier fakta.
- Bäckman, N., Elmqvist, A., Ignell, T. & B-A. (2005). *Börja Väv!*. Linköping: Vävmagasinet.
- Eberle, H. & Herming, H. (2008). *Clothing Technology*. 5:e upplagan. Verlag Europa-Lehrmittel.
- Gustafsson, K.P. (2013). *Ull och ulltekniker*. Stockholm: GML Förlag. Häggblom, A. (2016). *Om konsten att trycka på tyg*. Alfabet
- *ICA bokförlag (2005). *SY: den kompletta sömnadshandboken*. Västerås: ICA Bokförlag. Neumüller, K. (2018) *Lappat och lagat*. Natur & Kultur Allmänlitteratur)
- Rudebrant, R. (2018). *Uttryck med nål och tråd. Handbok i fritt broderi*. Isaberg Förlag.
- *Öberg, I. & Ersman, H. (1989). *Mönsterkonstruktion för herrkläder*. Stockholm: David Fulton.
- Öberg, I. & Ersman, H. (2010). *Mönsterkonstruktion för damkläder*. Natur & Kultur allmänlitteratur.
- Öberg I. (2012). *Mönster och mönsterkonstruktion för barnkläder + mönsterark*. Natur & Kultur allmänlitteratur.

Om litteraturlistan och övrig litteratur i kursen

Litteraturen för de delar som omfattar slöjdämnets material, redskap och hantverkstekniker kommer i stor utsträckning att styras av varje kursdeltagares förkunskaper. Ytterligare litteraturval kommer dels ske som individuella val, dels styras av varje kursdeltagares behov och önskad inriktning (textil eller trä/metall).

**Titlar som är märkta med * i litteraturlistan distribueras inte längre av respektive förlag. Då böckerna är väl spridda, länge använts i slöjdläroinriktning och fortfarande finns att låna, har vi ändå valt att ta med dem som lämplig litteratur inom hantverksområdet.*